

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут високих технологій

Кафедра молекулярної біотехнології та біоінформатики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи екології

(повна назва дисципліни)

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки <i>(шифр і назва)</i>
спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали <i>(шифр і назва спеціальності)</i>
освітній рівень	бакалавр <i>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)</i>
освітня програма	Нанофізика та комп'ютерні технології <i>(назва освітньої програми)</i>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	2.0
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Горобчишин Володимир Анатолійович, к.б.н.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник:

Горобчишин Володимир Анатолійович, к.б.н., доцент кафедри молекулярної біології та біоінформатики

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри молекулярної біотехнології та біоінформатики

 Олексій НИПОРКО

Протокол № 4 від «05» лютого 2021р.

Схвалено науково - методичною комісією

«Інституту високих технологій»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «05» 03 2021 року № 3

Голова науково-методичної комісії (Русінчук Н.М.)

«05» 03 2021 року

1. Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь та практичних навичок спрямованих на засвоєння фундаментальних концепцій теоретичної екології, розуміння принципів функціонування екологічних систем, а також забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні принципи охорони довкілля.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- Успішне опанування освітньої програми повної середньої освіти за предметами «Біологія», «Географія», «Хімія», «Фізика»
- Знати основні життєві форми організмів та приклади їх адаптації до середовища існування;
- Розуміти ієрархічний принцип організації екологічних систем.
- Вміти інтерпретувати основні закони природничих наук.
- Володіти навичками самостійного пошуку інформації та її узагальнення.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Предметом навчальної дисципліни є дослідження екосистем різних рівнів, нерозривний зв'язок речовинно-енергетичних та інформаційних процесів у екосистемах різного типу.

Викладання даної дисципліни спрямовано на теоретичне та практичне опанування студентами основ екології, охорони довкілля й збалансованого природокористування та здатність до використання отриманих знань, умінь та навичок для екологічного управління всім різноманіттям технологічних систем.

4. Завдання (навчальні цілі):

Навчання дисципліні має на меті розвивати у студентів такі компетентності:

- ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 9 Здатність працювати автономно.
- ЗК 12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності
- ЗК 13 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, уміннями, у тому числі в сфері, відмінної від професійної.
- ЗК 15 Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 18 Здатність працювати в команді.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні екологічні закони, правила, принципи.	<i>Лекція</i>	<i>Модульні контрольні роботи, залік</i>	20
1.2	Знати структуру та функціонування надорганізмів систем – популяції, екосистеми, біосфери.	<i>Лекція</i>	<i>Модульні контрольні роботи, залік</i>	30
1.3	Знати правила та принципи охорони довкілля та природокористування із зазначенням прикладів їх реалізації	<i>Лекція</i>	<i>Модульні контрольні роботи, залік</i>	20
2.1	Визначати проблеми довкілля, що впливають на прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування	<i>Лекція</i>	<i>Модульні контрольні роботи, залік</i>	20
4.1	Пошуку та аналізу інформації про актуальні проблеми довкілля	<i>Самостійна робота</i>	<i>Поточні контрольні роботи, залік</i>	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	4.1
Програмні результати навчання					
ПРН 08. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.	+	+	+	+	+
ПРН 10 Планувати й організувати результативну професійну діяльність індивідуально і як член команди при розробці та реалізації наукових і прикладних проектів.	+	+	+	+	+
ПРН 11 Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.	+	+	+	+	+
ПРН 12 Розуміти закономірності розвитку прикладної фізики, її місце в розвитку техніки, технологій і суспільства, у тому числі в розв'язанні екологічних проблем.	+	+	+	+	+
ПРН14. Організувати результативну роботу індивідуально і як член команди.				+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Модульні контрольні роботи РН 1.1-2.1 – 60/40 балів.
2. Поточні контрольні роботи РН 4.1 – 10/5 бали.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Письмовий залік: тестове завдання 30 питань по 1 балу (30 балів/15 балів, оцінює РН 1.1-4.1).

- Максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом - 30 балів;
- Студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше ніж 30 балів.

Оцінювання	Min	Max
Семестрове оцінювання	45	70
Підсумкове оцінювання	15	30
Всього	60	100

7.2 Організація оцінювання:

Модульні контрольні роботи проводяться після завершення лекцій з відповідних тем за рахунок лекційних годин. Поточні контрольні роботи проводяться на кожному другому лекційному занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин	
		Лекції	С/Р
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 « Основи теоретичної екології »			
1	Лекція 1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук. Методологія екологічних досліджень	2	2
2	Лекція 2. Загальна теорія систем і системний підхід в екології.	2	2
3	Лекція 3. Факторіальна екологія	2	2
4	Лекція 4. Класифікація екоциклів. Абіотичні фактори.	2	4
5	Лекція 5. Типи взаємовідносин між живими організмами	2	4
6	Лекція 6. Популяційна екологія (демеклогія)	3	3
7	Лекція 7. Синекологія	3	3
Модульна контрольна робота 1		1	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 « Прикладна екологія та охорона природи »			
8	Лекція 8. Поняття «забруднення довкілля». Основні види забруднення навколишнього середовища та його наслідки	2	2
9	Лекція 9. Екологічні проблеми атмосфери та принципи охорони повітряного середовища.	2	2
10	Лекція 10. Екологічні проблеми гідросфери.	2	2

11	Лекція 11. Екологічні проблеми геологічного середовища	2	2
12	Лекція 12. Охорона та раціональне використання біологічних природних ресурсів та збереження біорізноманіття	2	4
<i>Модульна контрольна робота 2</i>		1	
Всього годин за семестр		28	32

Загальний обсяг 60 год, в тому числі:

Лекцій – **28 год**.

Самостійна робота – **32 год**.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Білявський Г.О. Бутченко Л.І. Екологія (теорія та практикум). – К.: Лібра, 2006. – 368с.
2. Гандзюра В.П. Екологія: Навчальний посібник. Видання 3-є, перероблене і доповнене – К.: ТОВ «Сталь», 2012. – 345 с.
3. Odum E.P. Basic Ecology. – CBS College Publishing, New York, 1983. – 320 p.

Додаткові:

1. Friel H. The Lomborg Deception: Setting the Record Straight About Global Warming. - Yale University Press, 2010. – 272 pp.
2. Lomborg B. Cool It: The Skeptical Environmentalist's Guide to Global Warming. - Knopf Publishing Group, 2007. - 253 pp.